

(qui asserit oppositum esse communiter reprobatur), Tournel. Anacl. Salm. etc. adversus Scotum et Gavantum; quia subditus quoad Ordinis potestatem, qua tunc utitur, non subjacet Prælo (1).

80. Applicatio autem facienda est ante celebrationem, aut saltem ante consecrationem. Sed quæritur 1. an sufficiat applicatio habitualis, nempe aliquando facta, et non amplius retractata? Negant Vasq. Abelly, et Isamb. qui dicunt quod sicut requiritur intentio actualis aut saltem virtualis pro Sacramenti confectione, ita requiritur pro Sacrificii fructus applicatione. Sed communis et vera sententia cum Suar. Bonac. Lugo, Tournely, Mazzot. Sporer, Busemb., etc. (et idem dicit p. Concina in substantia) docet sufficere applicationem habitualem, cum Sacrificii applicatio aliam non induat rationem quam verbalis donationis, quæ semel facta prosequitur esse valida, usquedum non revocatur. Respondetur autem ad rationem oppositam quod in tantum ad Sacramentorum confectionem requiritur actualis aut virtualis intentio, in quantum ministri intentio ponit Sacramentum, sed in applicatione Sacrificii non est quod intentio celebrantis constituat fructum, dum sine illius intentione Sacrificium de se fructum producit: ideoque sufficit applicatio aliquando facta, qua alicui fructus donatus sit (2).

81. Quæritur 2. an cum sacerdos a decem recipit stipendium pro decem Missis, satisfaciatur applicando in confuso pro iis primas decem Missas quas celebravit? Absolute affirmant Sylvest. et Conc.; sed melius distinguunt Bonac. Ronc. Aversa, Tambur. Henno et alii, et dicunt ita: Si singulæ Missæ indeterminate applicantur pro singulis personis, non videtur satisfieri; quia ad satisfaciendum requiritur intentio applicandi fructum personæ determinatæ, ut prosit illi fructus. Secus autem, si sacerdos

(1) L. 6. n. 334. — (2) N. 335. quær. 1. r

applicat quamlibet Missam pro omnibus illis 10, applicando singulis eorum decimam cujuslibet Sacrificii partem, cum certum sit Sacrificii fructum esse divisibilem; unde tali applicatione jam reditur cuilibet id quod debetur; dum quisque percipiendi in qualibet Missa decimam partem, jam in 10. Missis percipit totum fructum, qui ei debetur (3).

82. Quæritur 3. an valeat applicatio conditionata? Respondetur: Si conditio est de præterito, est valida; secus si de futuro, quod non est notum nisi Deo. Dicunt tamen Castrop. et Lugo, quod si quis applicaret pro eo qui prius dabit elemosynam, talis applicatio esset certe illicita ex prohibitione Clementis VIII promulgata a Paulo V., sed esset tamen valida. Nihilominus probabilius tenet Croix quod esset etiam invalida, saltem quia sæpe accidere posset quod Missa celebraretur pro causa non adhuc existente, v. g. si ille vellet ut Missa celebraretur ad hoc ut ab infirmitate aut calumnia liberaretur, tunc si Missa antecederet celebraretur, devotus non reciperet fructum optatum, dum causa non adhuc existeret, et contra Missæ fructus suspensus relinqueret non posset. Si tamen sacerdos prævideret quod deinceps requirendæ essent Missæ pro defuncto, bene potest anticipare celebrationem, ut recte dicunt Vasq. Tourn. Avers., etc. (4).

83. Juvat hic advertere nonnulla alia circa applicationem Missæ. Notandum 1. quod in die defunctorum non adest obligatio applicandi Sacrificium pro defunctis in genere, ut declaravit S. C. Vide num. 88. Decr. 9. Et supposito quod sacerdos prohibito potest applicare Missam, rationabiliter ait Tournely quod potest juste elemosynam accipere (5). Notandum 2. quod in altari privilegiato indulgentias non lucratur, qui non celebrat *de requiem* cum ritus per-

(3) N. 333. quær. 2. — (4) L. 6. n.

mittit, licet in ecclesia aliqua solemnitas celebraretur. In diebus vero quibus vetitæ sunt Missæ *de requiem*, lucratur indulgentias dicendo Missam currentem, ut declaratum est pluribus Decretis S. C. (1) Notandum 3. quod tempus privilegii, cum est ad tempus, incipit currere non a die publicationis, sed a die concessionis (2). Notandum 4. quod cum in privilegio adest clausula solita apponi: *Modo in ecclesia celebrentur* 5. aut 7. Missæ; si omittantur Missæ illæ, privilegium non suffragatur pro illis diebus, ut declaravit S. C. Conc. Decreto approbato ab Innoc. XI. Declaravit contra eadem S. C. quod tempore illo quo sacerdotes non celebrant præfinitas Missas, indulgentiæ suspenduntur; si vero desunt ob infirmitatem, vel si Religiosi alibi debeant celebrare jussu Prælati, si raro id fiat, indulgentiæ lucrantur per illas Missas quæ celebrantur (3).

84. Circa tempus, locum et altare, vasa, vestes et alia requisita ad Missam, vide dicenda *de Examin. Ordinand. app. 3. ex n. 113. ad 123.* Dumtaxat hic juvat examinare paulo fusius punctum quod ibi vix innuitur, an peccet graviter sacerdos qui infra horæ quadrantem Missam persolvit. Me non latet, super hoc re sacerdotem d. Josephum Jorio editurum jamjam fore opusculum utilissimum, cui titulus: *La Messa Strapazzata*; dico utilissimum, dum revera horrendum visu et lacrymis quoque dignum est videre caeremoniarum conculcationem, qua multi sacerdotes (utinam, et saltem non esset major eorum pars) Jesu Christi in altaris sanctissimum Sacrificium injuriosius tractant. In hoc opusculo forsam (ut audivi) affirmabitur grave peccatum esse Missam persolvere quadrantis spatio; et hanc opinionem reprobendam non esse puto, si sermo est de Missis communibus quæ habent *Gloria* et *Credo*, aut alias

(1) N. 339. quær. 1. — (2) Ib. in fine. — (3) Ibid. quær. 2.

extraordinarias preces. Sed ut me in certo ponam puncto, dico sacerdotem minori spatio quadrantis Missam quamcumque, etiam defunctorum, aut bb. Virginis in sabbato, absolventem, difficulter, ne dicam impossibiliter, posse excusari a peccato gravi. Et sic probō: Rubricæ quæ respiciunt caeremonias servandas intra Missam, sunt omnes præceptivæ, ut probavimus in opere (4). Et hoc nescio quomodo negari potest, dum in Bulla s. Pii V. præcipitur celebranda Missa *juxta ritum, modum et normam in Missali præscriptam*; et hoc injungitur *districte et in virtute sanctæ obedientiæ*: quæ verba proculdubio grave præceptum important, quod peccatum mortale inducit, cum in materia gravi delinquitur, juxta illud quod dictum est *Tract. 2. n. 15.* Hoc posito, dicimus impossibile esse Missam terminare intra spatium quadrante minus, quin graves irreverentiæ committantur, et quin populo grave afferatur scandalum. Duobus igitur capitibus peccat sacerdos, qui ita festinanter celebrat, primo ob irreverentiam erga tantum Sacrificium, secundo ob scandalum quod affert populo.

85. Et loquendo prius de irreverentia, declarat Tridentinum sess. 22 *Decr. de observ. in celebr. Miss.* ubi inter alia hæc habet: *Satis apparet omnem operam et diligentiam in componenda esse, ut quanta maxima fieri potest... exteriori devotionis specie (Missæ Sacrificium) peragatur.* Ex quibus verbis satis liquet præceptum naturale divinum esse, ut Missa celebraretur omni diligentia in observandis exterioribus caeremoniis quæ devotionem et pietatem indicant. Item declarat maledictionem a Jeremia cap. 48. indictam in eos qui opus Dei, nempe functiones ad Deum cultum ordinatas, negligenter faciunt, præcipue intelligi prolatan, esse in eos sacerdotes qui sine debita reverentia et gravitate celebrant; adden-

(4) N. 400. v. hinc dicimus.

do etiam talem negligentiam tantam importare irreverentiam, ut evadat quaedam impietas, quæ irreverentia ab impietate via sejuncta esse potest. Si igitur cæremoniæ Missæ ad hoc præscribuntur (ut certum est) ut celebretur tantum Sacrificium cum debita reverentia, quomodo excusari potest a culpa gravi qui celebrando intra spatium tam breve, non potest non delinquere notabiliter in hac reverentia verba mutilando, benedictiones, genuflexiones perturbando, se movendo et vertendo indecenter, et verba cum cæremoniis complicando, aut anticipando, aut postponendo contra Rubricæ præscriptum. Dixi sine debita reverentia et gravitate: sic dixi quamvis reperiretur aliquis ita lingua et motu expeditus ut posset tempore tam brevi Missam persolvere, quin delinquat in verbis et actionibus; saltem non est possibile ut in tanta brevitate possit celebrare quin delinquat in gravitatem convenientem, quæ etiam intrinsece pertinet ad reverentiam debitam tam sacrosanctis mysteriis.

86. Loquendo autem de scandalo quod populo affertur, dicit idem Tridentinum sess. 22. cap. 5. de Sacrificiis, quod ad id institutæ sunt cæremoniæ, ut his signis fideles Sacrificii majestatem apprehendant, et mysteriorum sublimitatem quæ in ipso continentur: *Ecclesia cæremonias adhibuit* (dicit Concilium), *ut majestas tanti Sacrificii commendaretur, et mentes fidelium per hæc visibilia religionis signa ad rerum altissimarum, quæ in hoc Sacrificio latent, contemplationem excitarentur.* Sed si hæc cæremoniæ nimis festinanter peraguntur, uti necesse est eas ita fieri tempore tam brevi, tunc non tantum devotionem illæ non ingerunt erga Missam, sed imo sunt causa ut populus sine veneratione assistat; itaque etiam hoc capite peccat graviter Sacerdos qui tanta festinatione celebrat, ratione scandali, quod non est leve, dum pro inducendo populum ad magnam erga Sacrificium

venerationem habendam, potius eum movet ut illud despectui habeat, cum ostendit tanta irreverentia se illud tractare. Propterea Concilium Turonense 1583. præcepit, ut Sacerdotes bene calleant cæremoniis Missæ, ne populum (verba Conc.) *sibi commissum a devotione potius revocent, quam ad sacrorum Mysteriorum venerationem invitent* (1).

87. Quæritur hic denique an resolutiones S. C. rituum inducant obligationem? Respondet p. Merati (2) et distinguit: Cum præfatæ resolutiones sunt vere Decreta rigorose sumpta, ut cum in ipsis exprimitur, *ab omnibus serventur, servari ab omnibus mandavit, etc.*, tunc obligant et debent servari tanquam regulæ proximæ; dum Sixtus V. in Constitut. 74. dedit huic S. C. facultatem declarandi omnia dubia, quæ insurgunt circa ritus. Cum autem sunt simplicia responsa ad particulares, tunc dicitur ex opinione aliquorum judicari declarationes tantum directivas, non præceptivas; et idem dicit Escobar apud La-Croix.

Catalogus aliquorum notabilium Decretorum circa celebrationem.

88. 1. *Eleemosynas manuales, et quotidianas ita demum sacerdotes accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant; alioquin omnino abstineant.* Decr. S. C. Conc. 21. Jun. 1625. ex auctoritate Urbani VIII. Deinde declaravit eadem S. C. quod præfatum Decretum non erat intelligendum absolute, sed quod sacerdotes possunt nova onera suscipere, dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere. Et postea explicando illud modicum tempus, die 17. declaravit: *modicum tempus non reputandum spatium duorum vel trium mensium, sed intelligi infra mensem* (3). Vide circa temporis par-

(1) Lib. 6. n. 400. v. hoc quoad. — (2) Ad Gav. par. 3. tit. 11. n. 4. ad. 3. — (3) Lamber notif. 56.

vitatem quod dicunt dd. in Append. 3. n. 107. 2. *Pro pluribus Missis celebrandis stipendia quantumcumque exigunt, sive ab uno, sive a pluribus personis collata fuerint, aut conferentur in futurum sacerdotibus et clericis, S. C. sub oblatione divini judicii mandat, ut absolute tot Missæ celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemosynæ præscriptæ fuerint* Decr. S. C. Conc. editum jussu Urbani VIII. et confirmatum ab Innoc. XII. in Bulla Nuper (1). 3. *Omne damnable lucrum ab Ecclesia remove volens, prohibet sacerdoti qui Missam suscipit celebrandam cum certa eleemosyna, ne eandem Missam alteri, parte ejusdem eleemosynæ sibi retenta, celebrandam committat.* Decr. S. C. Concilii ab Urbano VIII. IV. In Decreto S. C. approbato ab Innoc. XII. in Bulla Nuper, pro beneficiatis dictum fuit: *Non habere locum* (Decretum Urbani) *sed satis esse ut rector beneficii, qui potest Missam per alium celebrare, tribuat sacerdoti celebranti eleemosynam congruam secundum morem civitatis, vel provincie, nisi in fundatione beneficii aliud cautum fuerit* (2). Cum autem requisitum fuerit a S. C. Conc. an esset licitum capellano amovibili dare Missas celebrandas pro ordinario stipendio, reliquo sibi retento, responsum fuit: *Id licere, modo pro capellania certi redditus sint annuatim constituti et perpetuo capellano assignati; secus vero, si hujusmodi capellano pro qualibet Missa celebranda certa detur eleemosyna.* Ita decisum fuit 15. Martii 1745. et decretum fuit a seipso observatum. 5. *Permittendum non esse ut loca pia, seu illorum administratores ex eleemosynis Missarum celebrandarum ullam minimam portionem retineant ratione expensarum in Missarum celebratione, nisi alios non habeant redditus; et tunc nullatenus debere excedere valorem expensarum quæ pro ipsomet tantum Mis-*

sæ Sacrificio necessario sunt subeundæ. Decr. S. C. Conc. Confirmatum ab Innoc. XII. (3). 6. *Archipresbyterum non teneri ad ministranda utensilia iis qui celebrant in sua ecclesia ex obligatione beneficii sive capellanæ. Quoad Missas vero adventitias teneri ad dictam subministrationem, quatenus permittat eas in sua ecclesia celebrari, nec teneri ad has Missas adventitias admittendas, nisi solutis utensilibus per celebrantes.* Decr. S. C. Conc. die 6. Julii 1726. (4) 7. *Quando in fundatione beneficii, seu capellæ expresse cautum est non teneri celebrantem ad applicationem Sacrificii: eo casu poterit celebrans accipere novum stipendium, et unica Missa satisfacere obligationi beneficii seu capellæ, et item danti novum stipendium.* Decr. S. C. Conc. sub die 13. Jul. 1630. (5). Cum autem a C. expostulatus fuisset 18. Martii 1668. an deberent applicari pro testatore Missæ cum in testamento nihil de applicatione declaratum fuerit, respondit S. C. applicandas esse pro testatore (6). Et idem declaratum fuit 6. Februarii 1627. de capellanis, qui celebrant ut confratres aut Moniales intersint Sacro; cum dicatur non posse stipendium recipere. 8. *Districte prohibet ne Episcopi in Diocesana Synodo, aut Generales in capitulis generalibus, vel alias quoquo modo reducant ulla onera Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis, sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad apostolicam Sedem recurratur, etc. Alioquin reductiones, moderationes, et commutationes hujusmodi, si quas contra hujus formam fieri contigerit, omnino nullas et inanes decernit.* 9. *In die Commemorationis omnium fidelium defunctorum Sacrificia possunt a sacerdotibus applicari ad libitum, scilicet vel pro omnibus fide-*

(1) Vide apud Croix l. 6. p. 2. n. 64. — (2) Ib. n. 63.

(3) Ib. n. 95. (4) Lambert. Not. 56. n. 3. — (5) Ib. n. 8. — (6) Ib. n. 9.

libus defunctis, vel pro aliquibus tantum Decr. S. C. sub die 4. August. 1663. (1) 10. In Missis defunctorum, que in paramentis nigris celebrantur, non ministratur Eucharistia per modum Sacramenti, scilicet cum particulis præconsecratis, extrahendo pyxidem e custodia; potest tamen ministrari per modum Sacrificii, prout est quando fidelibus præbetur Communio cum particulis intra eandem Missam consecratis. Decr. S. C. Rit. in Aquensi sub die 2. Septembris 1741. Et antea adfuit hoc Decretum; Missæ defunctorum non possunt celebrari, nisi cum colere nigro, vel saltem violaceo. 21. Jun. 1676. in Oritana. 11. Non est licitum Missas celebrare in die sabbati sancti in quibuscumque ecclesiis, et oratoriis, non obstante quacumque contraria consuetudine, prout, Papa approbante, suo Decreto generali statuit eadem S. C. Decr. S. C. Rit. sub die 11. Mart. 1690 (2). Aliud simile Decr. reperitur ap. Pitton. (3) quod prohibet celebrare in feria V. Cænæ Domini; et, quod magis refert, hæc Decreta fuerunt expresse confirmata a Clemente XI. ut legitur apud Lambertini postea Bened. XIV. et Pitton. (4) Decreto edito ab eodem Pontifice die 15. Martii 1712. quo dictum fuit: *Dichiaro per ultimo, che colla suddetta proibizione per lo Vener di Santo, non intende la Santità Sua di permettere che ne' giorni di Giovedì e Sabato Santo si celebrino Messe private, ma solo la Conventuale, secondo il Rito della Sancta Chiesa, e replicati Decreti della S. C. de' Riti.* Et hoc Decretum ut refert Merati, confirmatum fuit ab Innoc. XII. et ab eodem Clemente XI. (5). 12. *Habens indultum a Sede apostolica erigendi oratorium privatum in propria domo, si quis voluerit ibi edificare altare ligneum, non in-*

(1) Ap. Merat. in indice t. 4. n. 411. — (2) Ap. Monac. tit. 45. Form. 3. in fin. — (3) Pitt. de rit. n. 4703. — (4) Pitt. l. cit. — (5) Merat. in indice t. 4. n. 620.

diget facultate apostolica, dummodo altare ligneum cum sacro lapide parieti colligatum amovibile non sit, et altaris portatilis imaginem non præ se ferat. Decr. S. C. rit. sub die 3. Decemb. 1661. (6). Merati autem explicando illud verbum *colligatum* dicit large esse intelligendam, cum sufficiat altare si adhaereat parieti, adeo ut nullum mediet spatium, quia hoc sufficit ut verificetur quod altare portatile non videatur esse; saltem dicit usa sic fuisse interpretatum. 13. Leguntur hæc alia sequentia Decreta S. C. Rit. apud La-Croix (7). *Missa conventualis canenda est quotidie in collegiatis, quarum clerus est numerosus, et redditus non tenuis.* 14. *Missæ ad satisfaciendum elemosynis alicui ecclesie traditis non sunt celebrandæ per externos, ubi commode potest iis satisfieri per sacerdotes ejusdem ecclesie.* 15. *Inferiores Episcopo non debent sumere de altariparamenta pro Missa.* 7. Jul. 1712. Sed hoc intelligendum, ut advertit Gav., quod non ponantur paramenta in medio altaris more Episcoporum, nam si ponantur in angulo, hoc permittit Rubrica (p. 2. tit. 12. n. 3.) ubi dicit: *Si vero (sacerdos) dimissurus sit paramenta apud altare, in quo celebravit, finito Evangelio, ibidem illis se exuit.* Saltem, dicit La-Croix, id permissum est ubi commodum non adest alibi deponere vestes. 16. *Altare portatile ligneum cum ara lapidea permitti debet, non obstante Constitutione synodali dummodo habeat solitum reliquiarum repositorum,* die. 19. Jan. 1614. 17. *Solus Episcopus potest habere fenestras in ecclesia, per quas in eam prospectus haberi possit.* 19. Jan. 1614. 18. *Non permittitur ad altare majus celebratio Missæ, dum dicuntur in choro Matutinum, et Horæ.* 15. Sept. 1664. 19. *Potest fieri Commemoratio de SS. Sacramento, si expositum sit, etiam in Missa de festo duplici, quod* (6) Ib. n. 393. — (7) La-Croix l. 6. p. 2. t. 7. in Dec. S. C. n. 56.

non sit 1. vel 2. classis 2. Decemb. 1688. 20. *Non potest prohiberi celebratio Missæ in oratorio ruri edificato per laicum, antequam celebretur Missa parochialis.* Decr. S. C. sub die 31. Mart. 1629. (1). 21. *De rigore juris non posse prohiberi (scil. a parcho) ut Missæ non celebrentur ante Missam a parcho non celebratam.* Decr. S. C. 27. Jun. 1641. (2). Sed in alio Decreto dictum fuit: *Sæpius S. C. censuit Constitutiones synodales disponentes ut diebus festis Missæ celebrari non debeant in ecclesiis parochiali, esse observandas; ita tamen ut Missa in ecclesia parochiali hora opportuna celebretur.* 25. Maii 1652 (3) 22. *S. C. censuit non licere Regularibus, etiam in eorum propriis ecclesiis SS. Eucharistia Sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causa publica, que probata sit ab Ordinario; ex causa autem privata posse, dummodo SS. Sacramentum e tabernaculo non extrahatur, et sit velatum, ita ut ipsa sacra Hostia videri non possit.* Sul die 17. Aug. 1630. (4). Idque confirmatum a Bened. XIV. alio Decreto, ubi fuit decisam: *Non licere exponi publice divinam Eucharistiam, nisi causa publica, et Episcopi facultas intervenierit* (5). Super hoc dico, quod si aliquis privatus optaret expositionem Venerabilis ad publicam devotionem promovendam, licite potest illa fieri; non vero si eam cuperet tantum ob suam privatam devotionem (6). Hic insuper notandum quod etiam respectu ecclesiarum secularium adest Decretum S. C. Episc. et Regul. prohibens extrahi pyxidem a tabernaculo, cum illa ob causam privatam exponitur: *Si quandoque privata ex causa sacrosancta Eucharistia exponenda videbitur, a tabernaculo nun-*

quam extrahatur, sed pyxide velata in aperto ejusdem tabernaculi ostiolo cum assistentia alicujus sacerdotis stola et superpelliceo induti; et cum sex saltem luminibus cereis collocetur. Quod idem in ecclesiis Secularium servari mandamus. Dif. 9. Decemb. 1620. (7). Benedictus autem XIV. in Bulla Cum, ut recte nostr, etc. (in Bullar. t. 4. pag. 447. §. 13.) mentionem faciens de præfatis decretis, ait pro causa privata nunquam extrahi posse pyxidem, nec etiam ad populum benedicendum, his verbis: *Si autem Sacramentum non debet a tabernaculo educi, facite intelligitur in designatis casibus (scilicet pro causis privatis) non esse illud afferendum ad ecclesiam januam, nec cum eodem benedictionem impertiendam.* Hic autem præterea obiter advertendum id quod in prædicta Bulla (§. 12.) idem Pontifex subdit circa administrationem Sacramentorum, nempe: *Neque enim fas cuique esse debet, privata auctoritate novum ritum inducere.* Et ad hoc profert ibi Canonem XIII. Tridentini in Sess. 7. de Sacram. in gen. ubi vetitum fuit immutari consuetos ritus circa Sacramentorum administrationem; eundemque Canonem declarat procedere etiam quoad cultum SS. Eucharistia. Loquens autem de ritibus alicubi jam introductis, sic inquit: *Et quoties aliquem ritum ejusmodi induci contigit, nisi nihil continentem pietati oppositum, apostolica Sedes eundem interdiceret non dubitavit, ex quibusdam extrinsecis circumstantiis nullatenus prævisis vel neglectis ab eo qui ritum invenit.* 23. Notandum quod juxta Decretum Innocentii XI. 4. Sept. 1730. vetatur apponi statuas, reliquias Sanctorum, ac imagines animarum purgatorii in altari ubi sit expositio SS. Sacramenti (8). 24. Regulariter Missa respondet officio, sed excipe, ut dicitur

(1) Ap. Merat. in indice t. 4. n. 242. — (2) Ap. Card. Lambert. Notif. 40. n. 42. — (3) Ibid. — (4) Ib. 30. n. 41. — (5) Ita in Bullar. t. 2. — (6) L. 6. n. 424. v. refert.

(7) Ap. Card. Lambert. Notif. 30. n. 27. — (8) Ap. Merat. part. 4. tit. 42. §. 3. n. 6. v. Altare insuper. p. 6070.

in Decreto S. C. rituum : *Sacerdotes etiam regulares diebus, quibus propria officia recitant sub ritu duplici, celebrantes in alienis ecclesiis, quando peragitur festum cum solemnitate et concursu populi, debent celebrare Missas, conformando se ritui, et colori earundem ecclesiarum. In aliis vero diebus possunt; sed quando prohibentur Missæ votivæ, vel defunctorum, debent se uniformare salt em quoad colorem* 2. Jun. 1701. a pūd Merati in *Ind. Decr.* n. 558.

25. Notandum quod ss. Eucharistiæ Sacramentum nequit in aliis ecclesiis servari, quam in parochialibus, sine dispensatione s. Sedis, cum non possint eam largiri Ordinarii, ut docent Barbosa Pignatell. et alii apud Card. Petra (1), qui de hoc plures refert Decisiones S. C. tam respectu hospitalium, quam conservatoriorum, ac etiam ecclesiarum quæ sunt intra fines parochiæ, aut in ruribus, ad quas accedunt parochi ad Missas celebrandas; licentiam enim (ait Petra) servandi Eucharistiam in hujusmodi ecclesiis, sive capellis S. C. tum solum concedit, cum in ipsis est populi concursus, et præsertim si illæ a parochia distant. Deinceps Benedictus XIV. in Constitut. *Quam vis justo*, edita sub die 30. April. 1749. (vide Bullar. tom. 3) expresse declaravit largitionem præfate licentiæ privative spectare ad Sedem apostolicam, his verbis : *Quoniam*

(1) Barbosa in Trid. sess. 13. c. 6. de Euchar. Pignatell. Cons. 86. v. 16 Petra t. 3. in Cont. I. Urb. VII. pag. 166. ex n. 30.

vero hujusmodi gratiæ concedendæ (hoc est servandi ven. Sacramentum) jus ad nos et apostolicam Sedem privative pertinet, quod innuit Decretum superius relatam, et canonica docet disciplina, juxta quam sacrosancta Eucharistia in ecclesiis, quæ parochiales non sunt, retineri non potest absque præsidio apostolici Indulli, vel immemorabilis consuetudinis, quæ hujusmodi Indulli præsumptionem inducit. Dixit tamen S. C. satis esse possessionem 40. annorum cum titulo pitalivo, quia hoc temporis spatium sufficit ad licentiam apostolicam præsumendam; sed addit quod, si constat s. Eucharistiam retineri ex sola Ordinarii licentia, tunc nec etiam centenaria, aut immemorabilis possessio prodesset. Hæ decisiones ab eodem Petra afferuntur. 26. Notandum ultimo cum Merato (2), Corset. T. nell. et Bisso, quod sacerdos, postquam Moniales sunt communicatæ, non debet pyxide eas benedicere, sed tantum manu, posita pyxide super palla, stans adhuc ante fenestrellam eo modo quo alii fideles post Communionem benedicuntur; nam tantum infirmi benedicuntur cum Sacramento, qui pro Viatico communicantur, ut præscribitur in Rituali romano. Item advertendum ex Decreto dato 15. Sept. 1736, apud Meratum in *Indice* n. 696. præscribi: *In Communionem Monialium habentium fenestrellam in parte Evangelii, sacerdos debet descendere et reverti per gradus anteriores, et non laterales altaris.*

(2) Merat. part. 2. tit. 10. n. 33. in fin, v. Clausa pyxide, p. 351.

INDEX

RERUM QUÆ IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR

Introductio	4	tionis. I. Quoad speciem, II. quoad numerum.	70
TRACT. I. DE CONSCIENTIA		Punct. IV. De peccato mortali et veniali.	73
Cap. I. De conscientia recta, erronea, perplexa, et scrupulosa.	2	TRACT. IV. DE PRIMO PRÆCEPTO DECALOGI	
Cap. II. De conscientia dubia.	6	Cap. I. De virtutibus theologalibus.	75
Cap. III. De conscientia probabili.	8	Cap. II. De charitate erga proximum.	78
TRACT. II. DE LEGIBUS.		Punct. I. De dilectione inimicorum.	79
Cap. I. De natura legis.	32	Punct. II. De eleemosyna.	ib.
Cap. II. De obligatione quam inducit lex.	37	Punct. III. De fraterna correctione.	80
Cap. III. De iis qui possunt leges ferre.	42	Punct. IV. De scandalo.	84
Cap. IV. De iis qui tenentur legibus	44	Punct. V. De cooperatione maritali.	82
Cap. V. Quæ causæ excusent a præcepti transgressione	45	Cap. III. De religione, et vitiis ei oppositis.	83
Cap. VI. De dispensatione.	46	Punct. I. De superstitione.	ib.
Punct. I. De iis qui possunt dispensare.	48	Punct. II. De irreligiositate.	85
Punct. II. Quot modis potest cessare dispensatio.	50	TRACT. V. DE SECUNDO PRÆCEPTO DECALOGI	
Cap. VII. De legis cessatione, interpretatione et epikeia.	51	Cap. I. De blasphemia.	90
Cap. VIII. De consuetudine.	54	Cap. II. De juramento.	107
TRACT. III. DE ACTIBUS HUMANIS, ET PECCATIS		Cap. III. De voto.	110
Cap. I. De actibus humanis.	56	TRACT. VI. DE TERTIO PRÆCEPTO DECALOGI	
Cap. II. De peccatis.	59	Cap. I. De obligatione tertii præcepti memento etc.	118
Punct. I. De peccatis in genere.	ib.	Cap. II. De abstinentia ab operibus servilibus.	120
Punct. II. De peccatis in particulari, de desiderio, complacencia, et delectatione morosa.	67	Punct. I. De operibus prohibitis in die festo	ib.
Punct. III. De peccatorum distinc-		Punct. II. De casibus quibus permittuntur opera servilia die festo.	121